

PROGRAM RADOVA REPUBLIČKE UPRAVE ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE REPUBLIKE SRPSKE ZA PERIOD 2007.-2016. GODINE

Vladimir BOJAT¹

*Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka
(e-mail:rgu_sop@inecco.net)*

Rezime. *Djelokrug rada i nadležnosti Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske definisani su Zakonom o ministarstvima Republike Srpske:*

“Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na: premjer i uspostavljanje katastra nekretnina; obnovu premjera i katastra nekretnina; katastar komunalnih uređaja osim poslova koji su zakonom dati u nadležnost opštine; kartografisanje teritorije Republike; vođenje tehničke arhive originala planova i karata, osnovnih geodetskih radova i drugih podataka dobijenih vršenjem geodetskih radova; inspekcijski nadzor nad poslovima premjera i katastra nekretnina, katastra zemljišta, katastra komunalnih uređaja; komasaciji zemljišta i premjeravanje zemljišta za posebne potrebe; svojinskopravne i druge stvarnopravne odnose na nekretninama; pravni režim društvene svojine na nekretninama; imovinskopravne odnose na zemljištu i zgradama; evidenciju o nekretninama i pravima na nekretnine; imovinskopravne poslove u vezi sa nekretninama na kojima Republika ima pravo raspolaganja; reprivatizaciju imovine i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove za svoj rad odgovorna je Vladi Republike Srpske. “

U skladu sa svojim nadležnostima Uprava je obavezna da izrađuje srednjoročne (desetogodišnje) Programe radova.

Ključne riječi: *Program radova, katastar, novi referentni sistemi*

1. UVOD

Vlada Republike Srpske je početkom 1996. godine donijela Program poslova premjera, uspostavljanja katastra nekretnina i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa koji su u funkciji uspostavljanja katastra nekretnina za period od 1997. do 2006. godine.

Nakon analize dosadašnjih rezultata na realizaciji Programa utvrđeno je da se on ne ostvaruje po predviđenoj dinamici i obimu zbog:

- nedostatka Programom planiranih sredstava u prethodnom periodu,

- nedostatka savremenih tehničkih sredstava (hardvera, softvera i opreme) za obavljanje veoma složenih geodetskih poslova,
- neusklađenosti pravnih i tehničkih propisa sa društvenim promjenama i napretkom tehnologije,
- nedostatka svih struktura geodetskih kadrova,
- neadekvatnog angažovanja postojećeg kadra koji je, uglavnom, zaposlen u državnom organu,
- nedovoljno razvijenog sektora za izvođenje poslova premjera, te nerazvijenih konkurentskih uslova za obavljanje istih i
- nedovoljnog razumijevanje značaja i uloge ažurne evidencije nepokretnosti u procesu ekonomske i društvene tranzicije.

U međuvremenu došlo je do snažnog razvoja geodetske mjerne i informacione tehnike i tehnologije u svijetu, čime su se stvorili uslovi za njihovu primjenu na području Republike Srpske, odnosno njihovom primjenom bi se mogli značajnije ubrzati procesi izrade premjera i uspostave katastra.

Krajem 2002. godine, od strane Visokog predstavnika za BiH, nametnut je Zakon o zemljišnim knjigama Republike Srpske kojim se uređuje vođenje, održavanje i uspostava zemljišnih knjiga, te upis prava na nepokretnostima, čime u katastru nepokretnosti prestaje dalje utvrđivanje i upis prava na nepokretnostima.

Pored zakonske obaveze Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove da izrađuje srednjoročne programe radova, naprijed navedene slabosti, značajan tehnološki napredak u ovoj oblasti, reorganizacija geodetske djelatnosti povjeravanjem terenskih poslova privatnim geodetski firmama, kao i donošenje Zakona o zemljišnim knjigama Republike Srpske, dodatni su razlozi zbog čega se pristupilo izradi ovog Programa.

Ovim Programom je utvrđeno i ocijenjeno postojeće stanje, identifikovane su slabosti u dosadašnjem radu, i predložene aktivnosti na premjeru i uspostavi katastra nepokretnosti u Republici Srpskoj u programskom periodu.

Program poslova premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti za period od 2007. do 2016.godine urađen je u skladu sa potrebama korisnika katastra nepokretnosti, potreba državnih institucija, kao i drugih korisnika podataka katastra nepokretnosti, a uzimajući u obzir zakonsku regulativu, razvoj tehnologija izvođenja geodetskih radova, kao i ispunjavanje evropskih standarda i uključivanje u evropski referentni sistem.

Pri izradi Programa uzeta su u obzir iskustva drugih evropskih država, pri čemu se vodilo računa o vlastitim potrebama, interesima i mogućnostima za njegovu realizaciju.

Prikupljeni su i potrebni podaci, metodom anketiranja, od područnih jedinica Uprave koje su dostavile potrebe lokalnih zajednica na čijem području se nalaze. Izvršena je analiza dostavljenih podataka čiji rezultati su takođe uzeti u obzir prilikom izrade Programa.

Sredstva potrebna za realizaciju Programa sračunata su na osnovu:

- obima poslova, odnosno količina podataka,
- tržišnih cijena geodetskih radova,
- iskustava iz drugih država u okruženju, posebno Srbije i Hrvatske,
- tržišnih cijena računarske i druge opreme i
- tržišnih cijena softvera.

Realizacijom Programa omogućiće se širokom krugu korisnika, kojima su podaci katastra nepokretnosti i drugi geodetski podaci potrebni u svakodnevnom radu, brži pristup ažurnim i kvalitetnijim podacima.

Planirani poslovi su podijeljeni po oblastima u skladu sa njihovim specifičnostima.

2. POLAZNE OSNOVE ZA IZRADU I DONOŠENJE PROGRAMA

Polazne osnove za izradu Programa su: Zakon o premjeru i katastru nekretnina (Službeni glasnik Republike Srpske br. 19/96), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o premjeru i katastru nekretnina (Službeni glasnik Republike Srpske br. 15/00), Zakon o premjeru i katastru nepokretnosti (Službeni glasnik Republike Srpske br. 55/03 i 34/06), Zakon o održavanju premjera i katastra zemljišta (Službeni glasnik Republike Srpske br. 19/96), Zakon o finansiranju poslova premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti od 2007.-2016.godine (Službeni glasnik Republike Srpske br. 20/07), Zakon o naknadama za korišćenje podataka premjera i katastra nekretnina i vršenja usluga u oblasti premjera i katastra nekretnina (Službeni glasnik Republike Srpske br. 19/96), Zakon o administrativnim taksama i naknadama (Službeni glasnik Republike Srpske br. 37/01), Zakon o vraćanju oduzetih nepokretnosti (Službeni glasnik Republike Srpske br. 21/96), Zakon o vraćanju oduzetog zemljišta (Službeni glasnik Republike Srpske br. 21/96), Zakon o građevinskom zemljištu Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske br. 41/03 i 112/06), Zakon o eksproprijaciji (Službeni glasnik Republike Srpske br. 8/96), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o eksproprijaciji (Službeni glasnik Republike Srpske br. 15/96), Zakon o inspekcijama u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske br. 113/05), Zakon o zemljišnim knjigama Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske br. 67/03)-na snazi od 23.02.2004.god., Zakon o opštem upravnom postupku (Službeni glasnik Republike Srpske br. 13/96), Zakon o privatizaciji državnih stanova (Službeni glasnik Republike Srpske br. 11/00)-na snazi od 23.09.2001.god., Zakon o privatizaciji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža (Službeni glasnik Republike Srpske br. 98/04), Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom

Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske br. 32/05), Zakon o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske br. 16/02, 42/04 i 49/06),

Program radova je zasnovan na faktičkom stanju državnog premjera i katastra nepokretnosti u Republici i na najnovijim inostranim iskustvima u oblasti geodetske djelatnosti, kao i zaključcima i preporukama međunarodnih geodetskih organizacija za formiranje jedinstvenih nacionalnih registara nepokretnosti (Katastar 2014 - Cadastre 2014, Bogor deklaracija - The Bogor declaration i dr.).

Program se zasniva i na pretpostavci da su potpune informacije o nepokretnostima koje se vode i održavaju u državnim informacionim bazama strateški državni resursi sa kojima se mora upravljati organizovano i domaćinski.

3. CILJEVI PROGRAMA

Osnovni cilj izrade Programa je koordinisano obezbjeđenje uslova i mjera za izradu državnog premjera odnosno katastra nepokretnosti i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na području Republike Srpske u periodu do 2016. godine, kao i stvaranje mogućnosti praćenja rezultata njegove realizacije od nadležnog državnog organa za poslove katastra nepokretnosti i od strane Vlade i Narodne Skupštine Republike Srpske.

Pored ovoga ciljevi realizacije Programa su obezbjeđenje alfanumeričkih i digitalnih geodetsko-katastarskih podataka o nepokretnostima za područje Republike Srpske za potrebe:

Razvoja privrednih i društvenih djelatnosti

- prostorno i urbanističko planiranje;
- izgradnja objekata i saobraćajnica i legalizacija bespravno izgrađenih objekata;
- vodoprivreda;
- šumarstvo ;
- poljoprivreda;
- elektroprivreda;
- zaštita životne sredine;
- komunalna djelatnost;
- rudarstvo i geologija;
- lokalna samouprava;
- finansije,
- privreda, nauka, kultura i vojska;

- statistika;
- informacijski sistem Republike Srpske.
- izrada zemljišnih knjiga.

Funkcionalnog objedinjavanja i kontrolu tehničko-tehnološkog procesa izrade katastra nepokretnosti područja republike srpske

- izgradnja jedinstvene računarske komunikacione mreže sa softverskom podrškom informacionom sistemu katastra nepokretnosti Republike Srpske;
- jedinstvena kontrola i upravljanje procesima izrade i održavanja katastra nepokretnosti;
- organizovana multimedijalna prezentacija katastarskih podataka, smanjenje troškova njihovog korišćenja i povećanje broja korisnika.

Modernizacije rada i reorganizacije republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove

- modernizacija rada i reorganizacija Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove (modernizacija kontrolnih i upravnih poslovnih procesa, povećanje efikasnosti rada);
- razvoj i organizovanje sektora izvođača geodetskih poslova i stvaranje uslova za njihovo angažovanje na izvršavanju poslova državnog premjera i katastra nepokretnosti.

4. KOMPONENTE PROGRAMA

4.1. Osnovni geodetski radovi

Programom je predviđena uspostava i povezivanje novog geodetskog referentnog sistema (položajni, visinski, astro-geodetski, gravimetrijski i površ kvazigeoida) sa evropskim referentnim sistemom, izrada modela transformacije sa postojećim referentnim sistemom, kao i prostornih lokalnih referentnih mreža i rekonstrukcija postojećih poligonskih mreža, kao osnove za snimanje detalja. Naslijeđeni položajni datum u Republici Srpskoj je lokalni geodetski datum, koji se zasniva na astro-geodetskim radovima Vojno-geografskog instituta nekadašnje Austro-Ugarske monarhije iz druge polovine 18. vijeka. Definicija tog referentnog sistema odnosi se na vremensku epohu koja datira više od sto godina unazad, a naslijeđeni geodetsko-prostorni sistem i polja stalnih tačaka uspostavljeni su za potrebe tadašnje države.

Potreba uvođenja novog geodetskog datuma je prije svega nacionalni interes. Pri uvođenju novog geodetskog datuma, a u cilju pridruživanja Evropskoj Uniji mora se voditi računa o poštivanju evropskih smjernica, standarda i programa, s obzirom da se već postavljaju i sve će se više postavljati sve jasniji zahtjevi za povezivanjem i razmjenom prostornih podataka. U tom smislu potrebno je geodetski referentni sistem Republike Srpske (BiH) uspostaviti kao dio evropskog referentnog sistema.

Novi geodetski datumi, odnosno referentni sistemi, usklađeni su s evropskim trendovima i omogućiće nesmetanu i jednostavnu razmjenu podataka sa međunarodnim institucijama u svrhu realizacije međunarodnih projekata i uključivanja u evropske i svjetske sisteme. Pri izradi prijedloga novih geodetskih datuma i kartografske projekcije moraju se uvažavati iskustva drugih evropskih država uz maksimalno vođenje računa o nacionalnim interesima i mogućnostima.

Drugi razlog koji ukazuje na potrebu uspostave novog geodetskog referentnog sistema je napredak nauke i tehnologije, odnosno metoda izvođenja geodetskih radova. Sve jasnije se naglašavaju potrebe i zahtjevi korisnika (izvođača geodetskih radova, korisnika raznih geografsko-informacionih sistema) da im postojeći geodetski referentni sistem omogući kvalitetan napredak, odnosno efikasnije i ekonomičnije obavljanje geodetskih poslova.

4.1.1. Ciljevi uvođenja novog referentnog sistema

Usvajanjem evropskog terestričkog referentnog sistema za svoj nacionalni geodetski referentni sistem Republika Srpska (i Bosna i Hercegovina) će se uključiti i povezati sa evropskim i svjetskim terestričkim referentnim sistemima. Taj sistem je osnova za georeferenciranje u Evropi i kao takav preporučen je za usvajanje od Evropske zajednice, NATO saveza i EuroGeographicsa (Udruženje evropskih nacionalnih kartografskih organizacija).

Utvrđivanjem geodetskih referentnih sistema koji uključuju geodetske datume i kartografske projekcije Republika Srpska će zadovoljiti savremene potrebe geodetske nauke i prakse. Naime, geodezija je u posljednjih dvadesetak godina doživjela veliki tehnološki napredak, pa bi primjena novih tehnologija bila nemoguća u okviru postojećih geodetskih referentnih sistema.

Utvrđivanjem novih geodetskih referentnih sistema uspostavlja se savremen geodetsko-prostorni sistem koji će zadovoljiti naučne, stručne, tehnološke, privredne, nacionalne i međunarodne potrebe.

4.1.2. Posljedice uvođenja novog referentnog sistema

Utvrđivanjem službenih geodetskih datuma i kartografske projekcije Republike Srpske stiču se i formalni uslovi da se nova položajna i visinska mreža Republike Srpske stavi u službenu upotrebu.

Stavljanjem u službenu upotrebu nove položajne i visinske mreže, odnosno uspostavom novog terestričkog referentnog sistema i visinskog referentnog sistema omogućiće se znatno kvalitetnija realizacija državnog premjera i katastra nepokretnosti, kao i sređivanje zemljišnih knjiga.

Potrebno je naglasiti da će implementacija uvođenja službenih geodetskih datuma i kartografske projekcije u svakodnevnu geodetsku praksu biti dugotrajan i složen proces.

4.2. Premjer i uspostava katastra nepokretnosti

Kod planiranja poslova premjera i uspostave katastra nepokretnosti vodilo se računa o sledećim faktorima:

- Pokrivenosti prostora Republike Srpske novim premjerom,
- Kvalitetu postojećeg premjera (starost, ažurnost, metoda izrade),
- Stanju postojećih evidencija o nepokretnostima,
- Potrebama opština iskazanim kroz zahtjeve područnih jedinica za izvođenje poslova novog premjera, reambulacije postojećeg premjera ili proširenjem postojećih razmjera premjera,
- Potrebama državnih institucija u smislu posjedovanja ažurne evidencije o nepokretnostima u svrhu naplate poreza, građevinske rente i sl.,
- Potrebama drugih korisnika koji koriste podatke premjera

Osnovni cilj planiranih poslova premjera i uspostave katastra nepokretnosti je:

- Da se premjere nepremjerena područja,
- Da se izvrši ažuriranje postojećeg premjera i
- Da se uspostavi ažurna evidencija katastra nepokretnosti

U skladu sa svim navedenim planirani su sledeći poslovi:

4.2.1. Novi premjer i uspostava katastra nepokretnosti

Od ukupnog prostora Republike Srpske novim premjerom nije obuhvaćen dio opština Han Pijesak, Bileća, Kalinovik, Nevesinje, Čajniče Ljubinje i Šipovo ukupne površine 332 209 ha.

4.2.2. Dvršenje započetog premjera i uspostava katastra nepokretnosti

U periodu od 1980. godine do 1991. godine započet je premjer većeg dijela bivše Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine. Zbog ratnih dejstava na prostoru Bosne i Hercegovine i Republike Srpske izvođenje pomenutih radova je obustavljeno i to u različitim fazama izvođenja. Ukupna površina pomenutih radilišta je 699 390 ha uključujući i urbana područja opština Šipovo i Kalinovik koja su premjerena 2002., odnosno 2005. godine.

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske u narednom desetogodišnjem periodu (2007-2016 godine) planira dovršiti započete poslove premjera te uspostaviti evidenciju katastra nepokretnosti na navedenom području.

4.2.3. Poslovi prevođenja podataka katastra zemljišta u katastar nepokretnosti

Na dijelu prostora Republike Srpske ukupne površine 1 255 680 ha ustrojena je evidencija katastra zemljišta zasnovana na podacima novog premjera. U skladu sa Zakonom o premjeru i katastru nepokretnosti planirano je prevođenje ove evidencije u evidenciju katastra nepokretnosti koja predstavlja moderniji tip evidencije i koja po sadržaju i strukturi odgovara zahtjevima svih društvenih struktura.

4.2.4. Poslovi reambulacije premjera

Na području opština Laktaši, Prijedor i Prnjavor krajem osamdesetih godina izvršena je rambulacija (ažuriranje) podataka postojećeg premjera koja je obuhvatila 34 katastarske opštine ukupne površine 44853 ha.

4.2.5. Poslovi obnove uništenih elaborata premjera

Premjer opštine Šekovići izvršen je aerofotogrametrijskom metodom snimanja 1989. godine od strane Geodetskog zavoda iz Sarajeva. Nakon preuzimanja elaborata premjera 2005. godine konstatovano je da je dio elaborata uništen te da je neophodno obnoviti uništeni dio elaborata u cilju dvršenja započetih poslova premjera.

4.2.6. Poslovi katastarskog klasiranja zemljišta

Poslovi katastarskog klasiranja i bonitiranja zemljišta izvode se kako u postupku izvođenja premjera, tako i nakon toga u cilju posjedovanja ažurne evidencije o vrsti i kvalitetu zemljišta, a za potrebe naplate poreza od poljoprivredne djelatnosti.

4.3. Digitalizacija katastarskih planova

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove je u prethodnom periodu započela poslove digitalizacije katastarskih planova, tj. prevođenje postojećih analognih podloga u digitalan oblik.

Cilj navedenih poslova je da se:

- Izvrši digitalna obrada podataka za potrebe dovršenja započetih poslova premjera i uspostave katastra nepokretnosti,
- Na moderan način vodi grafička evidencija o nepokretnostima,
- Mnogo efikasnije i funkcionalnije manipulira grafičkim podacima katastarskog operata i
- Obezbjedi geodetske podloge u digitalnoj formi za potrebe drugih korisnika i namjena (ostale državne institucije, komunalne ustanove, poslovi projektovanja, izgradnja informacionih sistema itd.)

U dosadašnjem periodu izvršena je digitalizacija katastarskih planova za oko 40% teritorije Republike Srpske. Planirano je da se u narednom desetogodišnjem periodu izvrši digitalizacija katastarskih planova za preostali dio teritorije Republike Srpske.

4.4. Prevođenje podataka premjera u novi geodetski datum

Analizom podataka postojeće geodetske osnove (postojećeg geodetskog datuma) u Bosni i Hercegovini, odnosno Republici Srpskoj uočena je nehomogenost postojećih geodetskih mreža što je uzrokovalo prenos grešaka i na podatke premjera.

Obzirom da je planirano da se za Područje Republike Srpske uspostave novi geodetski referentni sistemi sledeći korak treba da bude transformacija svih vrsta geodetskih podloga iz postojećeg prostornog referentnog sistema u novi prostorni referentni sistem čime će se obezbediti homogenizacija podataka premjera kako njih samih tako i u odnosu na referentne osnove.

Rezultat svega će biti podaci premjera u **evropskom koordinatnom sistemu** sa mnogo većim nivoom tačnosti i pouzdanosti nego što je to sada slučaj. Ovim će se obezbediti da se tačnost mjerenja koja se danas vrše instrumentima visoke tehnologije ne "kviri" greškom postojećih referentnih sistema.

Ovo je dugotrajan i složen proces, s obzirom da je transformacija lokalnog karaktera i da će se vršiti po katastarskim opštinama ili djelovima katastarskih opština, kojih u Republici Srpskoj ima 1 659, sa oko 3 986 000 parcela.

Predviđa se da je za transformaciju podataka u novi geodetski datum potrebno prosječno 200 tačaka po katastarskoj opštini. Ovaj će posao uslijediti nakon dovršenja poslova iz oblasti *Osnovnih geodetskih radova* i *Digitalizacije katastarskih planova*.

4.5. Kartografija

4.5.1. Digitalni ortofoto 1:5000 (DOF5)

Današnje potrebe u oblasti prostornog planiranja, projektovanja i vođenja raznih vrsta evidencija o prostoru u sprezi sa razvojem tehnologija ne mogu u potpunosti da budu zadovoljene postojećim oblikom geodetskih podataka (planovi i karte), već zahtijevaju dodatne informacije o prostoru koje mogu da pruže jedino fotogrametrijski snimci, odnosno ortofoto planovi i karte kao produkt obrade aerofotogrametrijskih snimaka.

Iz navedenih razloga planirana je izrada digitalnog ortofota u razmjeri 1:5000 za cijelo područje Republike Srpske.

4.5.2. Digitalna Osnovna karta (OK) 1:5000

Na području Republike Srpske izrađen je manji broj listova OK 1:5000 na potezu od Broda do Bijeljine. Republička uprava za geodetske i imovinsko - pravne poslove ne raspolaže niti sa jednim listom ove karte.

OK 1:5000 je najpovoljniji (ujedno i najkrupnije razmjere) kartografski proizvod sa stanovišta izrade projekata i prostornog planiranja, izrade i vođenja raznih vrsta evidencija o prostoru.

Obzirom da područje Republike Srpske pokriva ukupno 4 956 listova OK 1:5000 planirana je izrada 500 novih listova digitalne osnovne karte 1:5000 za gradska i područja od posebnog interesa.

4.5.3. Digitalna Osnovna karta (OK) 1:10 000

Republička uprava za geodetske i imovinsko - pravne poslove raspolaže sa oko 200 listova Osnovne karte 1:10 000 koji su izrađeni u ranijem periodum u sklopu izvođenja poslova premjera. Planirano je da se u narednom periodu izvrši ažuriranje i digitalizacija postojećih listova OK 1:10 000.

4.5.4. Digitalna topografska karta 1:25 000

U saradnji sa Vladom Japana u periodu od 2002. do 2005. godine realizovan je projekat izrade Digitalne topografske karte 1:25 000 za područje Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Ovim projektom je za područje Bosne i Hercegovine izrađeno 444 lista digitalne topografske karte 1:25 000 od čega 68 listova (cijelih ili djelimičnih) nove karte, a preostalih 376 je izrađeno digitalizacijom postojećih listova karata 1:25 000.

U narednom periodu je neophodno ažurirati sve listove karata za područje Republike Srpske koji su izrađeni digitalizacijom postojećih listova karata 1:25 000.

4.6. Informacioni sistem katastra nepokretnosti

Izgradnjom IS u skladu sa savremenim potrebama korisnika i standardizacijom podataka, odnosno usklađivanjem postojećih podataka katastra nepokretnosti i digitalnog katastarskog plana sa modelom podataka katastra nepokretnosti, koji je trenutno u izradi, omogućiće se brzo i efikasno višenamjensko korišćenje ažurnih podataka od strane svih korisnika podataka o prostoru.

Informacioni sistem će biti namijenjen svim učesnicima u tehnološkom lancu izrade, obrade, održavanja i upravljanja podacima o prostoru u grafičkom i numeričkom obliku, kao i brojnim korisnicima koji svoje poslove zasnivaju na korišćenju informacija o prostoru sa elementima geometrije, topologije, vlasništva i ograničenja nad elementima prostora. Treba obezbijediti automatizaciju sljedećih funkcija:

- *Evidentiranje i analiziranje stanja prostora,*
- *Evidentiranje geometrije i eksploatacionih parametara prostora,*

Komponente informacionog sistema:

- *hardver,*
- *sistemski softver,*
- *sistem za upravljanje bazom podataka,*
- *komunikacioni sistem i*
- *konverzija podataka*

Nakon razvoja aplikativnog rješenja, te nabavke potrebnog sistema za upravljanje bazama podataka biće neophodno izvršiti konverziju svih postojećih podataka (grafičkih i alfanumeričkih) koji su u digitalnoj formi u novo rješenje koje će biti integralni dio informacionog sistema.

4.7. Imovinsko - pravni poslovi

Za potrebe izrade Programa radova Republičke uprave za geodetske i imovinsko - pravne poslove za period 2007. - 2016. godine prikupljeni su podaci o broju očekivanih predmeta za oblast imovinsko - pravnih poslova u narednih deset godina.

Koristeći podatke iz prethodnog perioda realno je očekivati da će broj predmeta iz imovinsko-pravne oblasti u narednom desetogodišnjem periodu biti veći od 200 000.

5. ZAKLJUČAK

Iz prezentovanog desetogodišnjeg Programa radova uočljivo je da je Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove u narednom desetogodišnjem periodu praktično planirala izvršiti reviziju podataka premjera i katastra nepokretnosti u svakom pogledu. Obzirom da se radi o zahtjevnim zadacima koji iziskuju obezbjeđenje, gledajući sa aspekta geodetske djelatnosti, velikih materijalnih sredstva te angažovanje svih raspoloživih ljudskih kapaciteta kako u državnom tako i u privatnom sektoru Uprava će učiniti sve da se planirani radovi i realizuju.